

Odpadki

Kataloški zapisi spremljanja izvajanja ukrepov

Ime instrumenta	Strateške podlage	Vrsta instrumenta	Odgovornost	Priporočila	
Zmanjšanje količine nastalih odpadkov in spodbujanje ponovne uporabe ter recikliranja	OP TGP		informiranje / promocija / ozaveščanje, predpisi, cenovna politika	MOP	/
	PPO	✓			
	PRzO				
	ZVO				
Izgradnja manjkajoče infrastrukture (financiranje)	OP TGP	✓	ekonomski	občine, MOP	/
	PPO				
	PRzO	✓			
	OP-OV ¹	✓			
	ZVO				
Spodbujanje zmanjšanja emisij TGP v zakonodajnem okviru na področju ravnanja z odpadki	OP TGP		zakonodajni, informacijski	MOP	/
	PPO				
	PRzO				
	ZVO				
Spremembe okoljske dajatve na področju odlaganja odpadkov	OP TGP	✓	politika okoljskih dajatev	MOP	/
	PPO				
	PRzO	✓			
	ZVO				
Izboljšanje sistema zbiranja odpadne embalaže	OP TGP		predpisi, politika okoljskih dajatev	MOP	/
	PPO				
	PRzO	✓			
	ZVO				
Uveljavitev plačevanja za odvoz odpadkov skladno s količino oddanih odpadkov	OP TGP		cenovna politika	MOP, občine	/
	PPO				
	PRzO	✓			
	ZVO				
Zagotovitev pogojev za uporabo komposta in digestata iz obdelave odpadkov	OP TGP		predpisi	MKGP, MOP	/
	PPO				
	PRzO	✓			
	ZVO				
Zajem in uporaba odlagališnega plina	OP TGP		predpisi	MOP	/
	PPO				
	PRzO				
	ZVO	✓			
Pilotni projekti za ozaveščanje na področju odpadkov	OP TGP	✓	informiranje / promocija / ozaveščanje	MOP	/
	PPO	✓			
	PRzO	✓			
	ZVO				

1 Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

ZMANJŠANJE KOLIČINE NASTALIH ODPADKOV IN SPODBUJANJE PONOVNE UPORABE TER RECIKLIRANJA

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	PPO		
UČINEK V SEKTORJU	odpadki		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS	☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄		
VRSTA INSTRUMENTA	informiranje / promocija / ozaveščanje, predpisi, cenovna politika		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	☐	
	zmanjšanje emisij TGP	☐	
	povečanje rabe OVE	☐	
	drugo: <u>zmanjšanje količine nastalih odpadkov</u>	☒	
KRATEK OPIS	<p>Program preprečevanja odpadkov (PPO), ki je bil sprejet skupaj s Programom ravnanja z odpadki (PRzO) junija 2016, je obveznost držav članic po Direktivi 2008/98/ES. Glavni cilj programa je zmanjšanje nastajanja odpadkov in s tem zmanjšanje njihovega negativnega vpliva na okolje. Vsebuje 8 dolgoročnih ciljev: preprečevanje gradbenih odpadkov, preprečevanje odpadkov v podjetjih, preprečevanje odpadkov v gospodinjstvih, zmanjšanje količine odpadnih plastičnih vrečk v gospodinjstvih, preprečevanje odpadne hrane, preprečevanje kosovnih odpadkov in ponovna uporaba tekstilnih izdelkov in oblačil. PPO in PRzO sta v postopku novelacije, sprejeta pa naj bi bila do konca leta 2021.</p> <p><i>V Celovitem nacionalnem energetske in podnebne načrtu Republike Slovenije (NEPN) sta načrtovana nadaljevanje izvajanja instrumenta in njegova nadgradnja.</i></p>		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva 2008/98/ES o odpadkih
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Program preprečevanja odpadkov (PPO) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	<p>Nadaljujejo se aktivnosti za zmanjšanje uporabe plastičnih izdelkov – plastičnih vrečk, plastičnih izdelkov za enkratno uporabo.</p> <p>Sporazum s Skupnostjo slovenskih občin (SOS) o spodbujanju zmanjšanja uporabe plastičnega pribora v slovenskih občinah je bil podpisan novembra 2019. K dogovoru, ki je prostovoljen, lahko kadarkoli pristopi občina, ki v okviru svojih aktivnosti organizira različne oblike javnih ali internih prireditev in sestankov, kjer ni na voljo plastični pribor (plastična slamica, plastični krožnik, plastični lonček ali plastični jedilni pribor). Do leta 2020 je k sporazumu pristopilo 48 občin.</p>
-----------------	---

MOP se je tudi zavezal, da v svojih prostorih in na dogodkih, ki jih organizira, ponuja pitno vodo iz pipe in k njenemu pitju spodbuja tudi zaposlene in ostale deležnike, s čimer prispeva tudi k zmanjševanju plastičnih odpadkov (Certifikat Voda iz pipe).

V okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE se izvajajo aktivnosti za zmanjšanje količine odpadne hrane, npr. priprava letaka z nasveti za manj odpadne hrane, posveti, ozaveščanje na socialnih omrežjih, itd. Ozaveščanje bo potekalo tudi v okviru novo vzpostavljene mreže t.i. brezogljicnih šol.

DOSEŽENI UČINKI /

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO
IZVAJANJE

V letih 2021 in 2022 je predvideno nadaljevanje aktivnosti v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE*, ki traja do 31. 12. 2026. Aktivnosti obravnavajo problematiko področja odpadne hrane. Namen projekta je ozaveščati različne deležnike slovenske javnosti o pomenu in učinkih zmanjševanja in preprečevanja nastajanja odpadne hrane. V letne ozaveščevalne kampanje bo vključena večina deležnikov prehranske verige (s področja primarne predelave, predelave in proizvodnje, prodaje na drobno in distribucije, restavracij in gostinskih storitev in gospodinjstev). V letu 2021 je bila prvič izvedena sortirna analiza bioloških odpadkov s poudarkom na določanju količine odpadne hrane. S tem so bili v Sloveniji prvič pridobljeni natančnejši podatki o količinah odpadne hrane. Razvita je bila metodologija za izvedbo sortirnih analiz, ki bo v obliki različnih delavnic in izobraževanj skupaj z ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje količin odpadne hrane predstavljena različnim deležnikom. S projektom se bodo izboljšali znanje in kompetence deležnikov prehranske verige.

V letu 2021 je začela veljati prepoved prodaje plastičnih izdelkov za enkratno uporabo, ki izhaja iz Direktive 2019/904/EU o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih izdelkov na okolje. Sprejeta je tudi Uredba o prepovedi dajanja nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na trg v Republiki Sloveniji in o označevanju nekaterih plastičnih proizvodov, ki direktivo delno prenaša v slovensko zakonodajo.

V letu 2021 se pripravlja prenova *Programa ravnanja z odpadki* in *Programa preprečevanja odpadkov*.

PREDVIDENI UČINKI

Eden od ciljev projekta LIFE IP CARE4CLIMATE je 30-odstotno zmanjšanje količin odpadne hrane v Sloveniji do konca leta 2026.

Prenehala se bo uporaba plastičnih izdelkov za enkratno uporabo, kar bo imelo velik vpliv zlasti na onesnaženje okolja s plastiko.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP, spletna stran MOP
- Spletna stran CARE4CLIMATE
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

10. avgust 2021

IZGRADNJA MANJKAJOČE INFRASTRUKTURE (FINANCIRANJE)

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: NO-1		
UČINEK V SEKTORJU	odpadki		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS	☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄		
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	občine, MOP		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☒ povečanje rabe OVE ☐ drugo: <u>zmanjšanje količine nastalih odpadkov</u> ☒		
KRATEK OPIS	<p>S sredstvi Kohezijskega sklada se je v obdobju 2007–2013 financirala izgradnja manjkajoče infrastrukture za povečanje deleža ločeno zbranih frakcij, ustrezno ravnanje z ločeno zbranimi frakcijami, mehansko biološko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov pred odlaganjem na odlagališčih odpadkov ter predelavo biološko razgradljivih odpadkov.</p> <p>V Sloveniji se kaže potreba po izgradnji kapacitet za termično obdelavo odpadkov. EK in EP nista naklonjena podelitvi sredstev za ta namen, vendar pa je zaradi pomanjkanja zmogljivosti za namensko sežiganje nerekiclabilnih odpadkov v južnem in vzhodnem delu EU v skladu z dokumentom Komisije COM(2017) 34 final »Vloga pridobivanja energije iz odpadkov v krožnem gospodarstvu« sprejemljiva izgradnja sežigalnic trdnih komunalnih odpadkov z visoko energetske učinkovitostjo in naprav za uplinjanje odpadkov.</p> <p>S sredstvi evropskih skladov se je v preteklosti sofinancirala izgradnja infrastrukture za odvajanje komunalnih odpadnih voda in njihovo obdelavo. Sredstva za ta namen so predvidena tudi v prihodnje.</p> <p>V Celovitem nacionalnem energetske in podnebne načrtu Republike Slovenije (NEPN) je načrtovano nadaljevanje izgradnje infrastrukture za ravnanje s komunalnimi, industrijskimi in nevarnimi odpadki za spodbujanje uporabe recikliranih materialov kot surovin.</p> <p>Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ugotavlja, da je leta 2019 infrastruktura za odvajanje komunalne odpadne vode manj primerna v 105 občinah, infrastruktura za čiščenje komunalne odpadne vode pa manj primerna v 95 občinah. V teh občinah je infrastrukturo potrebno nadgraditi.</p>		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/

NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	<p>Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP)</p> <p>Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030</p> <p>Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode</p>
------------------------------	---

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	<p>V prihodnjih letih niso predvidene dodatne investicije v infrastrukturo za ravnanje z odpadki (MBO, odlagališča odpadkov), saj obstoječa infrastruktura zadošča za pokrivanje potreb vsaj do leta 2030, razen izgradnje dodatnih zmogljivosti za termično obdelavo. V programu OP EKP ni projektov s področja ravnanja z odpadki. Vse je bilo zaključeno v letih 2016 in 2017. Vsi MBO so obratovali že celo leto 2017.</p> <p>V letu 2020 je bilo sofinanciranih 14 projektov odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda, za sofinanciranje pa je bilo namenjenih 38 mio EUR sredstev.</p>
DOSEŽENI UČINKI	<p>Izgradnja kanalizacijskega omrežja in čistilnih naprav pripomore k zmanjšanju emisij v vode ter tudi v zrak, saj zmanjšanje števila greznic pozitivno vpliva na nižje emisije CH₄ iz odpadnih voda.</p>

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE	<p>Dogovor glede projektov v novi finančni perspektivi še poteka.</p> <p>V programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021-2023 je vključena tudi postavka Predelava odpadnega blata iz komunalnih in skupnih čistilnih naprav s 13 mio EUR v treh letih.</p>
PREDVIDENI UČINKI	/

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP, Program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe 2021-2023 (https://www.uradni-list.si/files/RS_-2021-101-02187-OB~P001-0000.PDF)
- Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)
- SVRK, spletna stran

DATUM PRIPRAVE

10. avgust 2021

SPODBUJANJE ZMANJŠANJA EMISIJ TGP V ZAKONODAJNEM OKVIRU NA PODROČJU RAVNANJA Z ODPADKI

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	ni oznake		
UČINEK V SEKTORJU	odpadki		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS	☒	ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄		
VRSTA INSTRUMENTA	zakonodajni, informacijski		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	☐	
	zmanjšanje emisij TGP	☐	
	povečanje rabe OVE	☐	
	drugo: <u>povečanje deleža ločeno zbranih in recikliranih odpadkov</u>	☒	
KRATEK OPIS	Zakonodajni okvir za povečanje deleža ločeno zbranih frakcij, ustrezno ravnanje z ločeno zbranimi frakcijami ter predelavo biološko razgradljivih odpadkov.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva 2008/98/ES o odpadkih
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Program ravnanja z odpadki (PRzO) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	<p>Novembra 2020 je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1J).</p> <p>Novela ZVO-1J le deloma posega v pravno ureditev na področju odpadkov. Spremenjen je 20. člen ZVO-1, tako, da je bolj jasno določeno, da proizvajalci izdelkov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost, organizacijsko in praviloma v celoti tudi finančno odgovarjajo za ravnanje z vsemi odpadki, ki na območju Republike Slovenije nastanejo iz izdelkov, za katere velja proizvajalčeva razširjena odgovornost.</p> <p>V letu 2020 je bila sprejeta tudi novela Uredbe o odpadkih, ki z namenom povečanja deleža predelave in recikliranja odpadkov ter uporabe sekundarnih surovin ureja pogoje prenehanja statusa odpadka, spreminja določila glede vsebine vloge za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja ter uvaja nekatere spremembe glede poročanja.</p> <p>V letu 2020 je bil sprejet tudi Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v skladu z Zakonom o varstvu okolja. Izvajanje tega programa bo imelo pomemben vpliv na zmanjšanje emisij iz Ravnanja z odpadnimi vodami.</p>
-----------------	---

DOSEŽENI UČINKI

Ni ocene učinkov.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE

V *Celovitem nacionalnem energetske in podnebne načrtu Republike Slovenije (NEPN)* je predvideno nadaljevanje izvajanja sistematične prenove predpisov s ciljem povečanja deleža ločeno zbranih frakcij, ustreznega ravnanja z ločeno zbranimi frakcijami, učinkovito predelavo biološko razgradljivih odpadkov idr.

V letu 2021 je Vlada sprejela spremembo Uredbe o odlagališčih odpadkov, ki določa zahteve za postopno zmanjšanje odlaganja komunalnih odpadkov na odlagališčih (prenos Direktive (EU) 2018/850 o spremembi Direktive 1999/31/ES o odlaganju odpadkov na odlagališčih vključno z novim ciljem, da se količina na odlagališčih odloženih komunalnih odpadkov do leta 2035 zmanjša na 10 odstotkov skupne količine (po masi) nastalih komunalnih odpadkov ali manj) ter tudi zahteve, ki jih morajo izpolnjevati odpadki, ki se odlagajo.

Do konca leta 2021 bosta pripravljena in sprejeta tudi nov Zakon o varstvu okolja (ZVO-2) ter nova Uredba o odpadkih.

PREDVIDENI UČINKI

Ni ocene učinkov.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

10. avgust 2021

SPREMEMBE OKOLJSKE DAJATVE NA PODROČJU ODLAGANJA ODPADKOV
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: OO-1, OR-3 PRzO: 14	
UČINEK V SEKTORJU	odpadki	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄	
VRSTA INSTRUMENTA	politika okoljskih dajatev	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☐ povečanje rabe OVE ☐ drugo: <u>zmanjšanje količine odloženih odpadkov</u> ☒	
KRATEK OPIS	Ureditev okoljskih dajatev s ciljem uveljavitve hierarhije ravnanja z odpadki, kjer je odlaganje na zadnjem mestu - dvig okoljske dajatve za odlaganje odpadkov, kar bo vplivalo na manjše količine odloženih odpadkov, saj je obstoječa okoljska dajatev prenizka, da bi spodbujala druge načine ravnanja z odpadki.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva (1999/31/ES) o odlaganju odpadkov na odlagališčih
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Program ravnanja z odpadki (PRzO) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	Ukrep se leta 2020 ni izvajal.
DOSEŽENI UČINKI	/

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE	Izvajanje instrumenta je predvideno po sprejemu novega <i>Zakona o varstvu okolja (ZVO-2)</i> . V <i>Celovitem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN)</i> sta načrtovana nadaljevanje izvajanja instrumenta in njegova nadgradnja v skladu z veljavnim <i>Programom ravnanja z odpadki</i> in <i>Programom preprečevanja odpadkov</i> . Predvideno je povečanje okoljske dajatve za zmanjšanje količine odloženih odpadkov s ciljem spodbujanja drugih načinov ravnanja z odpadki.
PREDVIDENI UČINKI	/

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetska in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

10. avgust 2021

IZBOLJŠANJE SISTEMA ZBIRANJA ODPADNE EMBALAŽE

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	PRzO: 9a
UČINEK V SEKTORJU	odpadki
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒ ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄
VRSTA INSTRUMENTA	predpisi, politika okoljskih dajatev
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☐ povečanje rabe OVE ☐ drugo: <u>zmanjšanje količine odloženih odpadkov, povečanje deleža ločeno zbranih in recikliranih odpadkov</u> ☒
KRATEK OPIS	Opredeliti je potrebno (I) obseg, pogostost in vrste dejavnosti skupnih sistemov za ravnanje z odpadno embalažo za obveščanje in ozaveščanje javnosti, zlasti končnih uporabnikov, o namenu in ciljih zbiranja odpadne embalaže, pravilnem ravnanju z njo, možnostih njenega brezplačnega oddajanja, recikliranja in predelave, (II) enotni način poročanja o izvedenih akcijah in (III) obveznost poročanja o stroških ravnanja z odpadno embalažo ter vzpostaviti sistem, ki bo zagotavljal ustrezno ravnanje z zbrano odpadno embalažo..

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva (94/62/ES) o embalaži in odpadni embalaži in njene spremembe
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Program ravnanja z odpadki (PRzO) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA V letu 2020 so bile zaradi kopičenja odpadne embalaže na podlagi 100.a člena Zakona o interventnih ukrepih za zavezitev epidemije COVID-19 in omilitve njenih posledic za državljane in gospodarstvo (Uradni list RS, št. 49/20, 61/20, 152/20 – ZZUOP, 175/20 – ZIUOPDVE in 15/21 – ZDUOP) podpisane pogodbe, ki so omogočile takojšen odvoz odpadne embalaže, nakopičene večinoma pri izvajalcih javne službe zbiranja komunalnih odpadkov.

DOSEŽENI UČINKI /

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE V letu 2021 je bila sprejeta Uredba o embalaži in odpadni embalaži, ki bo prispevala k bolj učinkovitemu izvajanju sistema ravnanja z odpadno embalažo. Z uredbo se na novo ureja proizvajalčeva razširjena odgovornost za embalažo

(PRO). Na novo je določeno kdo je proizvajalec, ki daje embalažo na trg v RS in ima obveznost PRO, ter kdaj se šteje, da je embalaža dana na trg v Slovenji. V okviru izpolnjevanja obveznosti PRO so proizvajalcem v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1J) (Uradni list RS, št. 158/20) naložene organizacijske in finančne obveznosti ravnanja z vso odpadno embalažo, ki nastane na ozemlju Slovenije. Za proizvajalce se ukinja količinski prag 15 ton dane embalaže letno na trg v Sloveniji, uvaja se možnost pavšalnega plačila za proizvajalce z manj kot 1000 kg embalaže, dane letno na trg v Sloveniji.

V Celovitem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN) sta načrtovana nadaljevanje izvajanja instrumenta in njegova nadgradnja.

PREDVIDENI UČINKI /

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

10. avgust 2021

UVELJAVITEV PLAČEVANJA ZA ODVOZ ODPADKOV SKLADNO S KOLIČINO ODDANIH ODPADKOV

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	PRzO: 5		
UČINEK V SEKTORJU	odpadki		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS	☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄		
VRSTA INSTRUMENTA	cenovna politika		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP, občine		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	☐	
	zmanjšanje emisij TGP	☐	
	povečanje rabe OVE	☐	
	drugo: <u>zmanjšanje količine nastalih odpadkov in odloženih odpadkov</u>	☒	
KRATEK OPIS	Dopolnitev uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja z namenom spodbujanja zmanjšanja količin nastalih odpadkov.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva (1999/31/ES) o odlaganju odpadkov na odlagališčih
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja ((Uradni list RS, št. 87/12, 109/12, 76/17 in 78/19)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Program ravnanja z odpadki (PRzO) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, občini v 13. odstavku 23. člena daje možnost, da odvoz odpadkov obračunava na dejansko prepuščeno maso uporabnika. V letu 2020 ni bilo sprememb pri izvajanju ukrepa.
DOSEŽENI UČINKI	/

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE	Nadgradnja ukrepa je vezana na spremembo ZVO-2. V <i>Celovitem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN)</i> je predvideno nadaljevanje izvajanja instrumenta z dopolnitvijo <i>Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja</i> z namenom spodbujanja zmanjšanja količin nastalih odpadkov.
PREDVIDENI UČINKI	/

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetska in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

10. avgust 2021

ZAGOTOVITEV POGOJEV ZA UPORABO KOMPOSTA IN DIGESTATA IZ OBDELAVE ODPADKOV

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	PRzO: 17, 18, 19		
UČINEK V SEKTORJU	odpadki		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS	☒	ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄		
VRSTA INSTRUMENTA	predpisi		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MKGP, MOP		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	☐	
	zmanjšanje emisij TGP	☒	
	povečanje rabe OVE	☐	
	drugo: _____	☐	
KRATEK OPIS	Uskladitev predpisanih mejnih vrednosti za kompost, ki je namenjen uporabi v kmetijstvu z ostalimi državami EU, vzpostavitev dodatnih meril za okolju prijazno uporabo digestata, kot gnojila na kmetijskih zemljiščih ter ureditev evidenc in nadzora nad dajanjem na trg komposta iz drugih DČ.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva 2008/98/ES o odpadkih, Uredba ES (1096/2009) o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, Uredba (EU) 142/2011 o izvajanju Uredbe (ES) 1069/2009
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1), Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13, 56/15 in 56/18)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Program ravnanja z odpadki (PRzO) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	Predvidene aktivnosti so bile izvedene v predhodnih letih. V letu 2020 ni bilo dodatnih aktivnosti.
DOSEŽENI UČINKI	/

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE	Niso predvidene dodatne aktivnosti. Za obdobje 2021–2030 je v <i>Celovitem nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN)</i> načrtovano nadaljevanje izvajanja instrumenta z nadzorom nad izvajanjem <i>Uredbe o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata</i> , odpiranjem trga za digestat in kompost v EU idr.
----------------------	---

PREDVIDENI UČINKI /

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

10. avgust 2021

ZAJEM IN UPORABA ODLAGALIŠČNEGA PLINA

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	ZVO
UČINEK V SEKTORJU	odpadki
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒ ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄
VRSTA INSTRUMENTA	predpisi
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☒ povečanje rabe OVE ☐ drugo: _____ ☐
KRATEK OPIS	Zajem odlagališčnega plina so morala vsa odlagališča, na katerih so se odlagali biološko razgradljivi odpadki, urediti do konca leta 2005. Zajeti odlagališčni plin se sežge na bakli ali pa v plinskih motorjih.

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva (1999/31/ES) o odlaganju odpadkov na odlagališčih
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov (julij, 2003) Operativni program odstranjevanja odpadkov s ciljem zmanjšanja odloženih biorazgradljivih odpadkov (april, 2004) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	Ukrep je bil izveden. Odlagališčni plin se zajema na vseh odlagališčih, ki so delovala od leta 2006 naprej in na katerih se odlagajo biološko razgradljivi odpadki.
DOSEŽENI UČINKI	/

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE	Ni predvidenih dodatnih aktivnosti. Za obdobje 2021–2030 je v <i>Celovitem nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN)</i> načrtovano nadaljevanje izvajanja instrumenta s spodbudami za čiščenje in injiciranje plina v plinsko omrežje.
PREDVIDENI UČINKI	/

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

10. avgust 2021

PILOTNI PROJEKTI ZA OZAVEŠČANJE NA PODROČJU ODPADKOV

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: NO-2 PRzO PPO	
UČINEK V SEKTORJU	odpadki	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	CH ₄	
VRSTA INSTRUMENTA	informiranje / promocija / ozaveščanje	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☒ povečanje rabe OVE ☐ drugo: <u>zmanjšanje količine nastalih in odloženih odpadkov ter povečanje ločeno zbranih in recikliranih odpadkov</u> ☒	
KRATEK OPIS	Podpora pilotnim projektom in orodjem za povečanje ozaveščenosti različnih ciljnih skupin prebivalcev in spremembe njihovih vedenjskih vzorcev v skladu s hierarhijo EU za ravnanje z odpadki.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Program ravnanja z odpadki (PRzO) Program preprečevanja odpadkov (PPO) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	MOP je leta 2020 sofinanciral projekt Posoškega razvojnega centra iz Tolmina, ki je pripravil ozaveščevalno plakatno kampanjo, ki z dvanajstimi kratkimi sporočili nagovarja posameznike in skupnosti k bolj odgovornemu ravnanju in spremembe vzorcev obnašanja. Za dodatne informacije glej instrument <i>Zmanjšanje količine nastalih odpadkov in spodbujanje ponovne uporabe ter recikliranja</i> .
DOSEŽENI UČINKI	/

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE	V obdobju 2021–2022 se bo nadaljevalo izvajanje projekta <i>LIFE IP CARE4CLIMATE</i> , ki je podrobneje opisan pri instrumentu <i>Zmanjšanje količine</i>
----------------------	---

nastalih odpadkov (odpadne hrane) in spodbujanje ponovne uporabe ter recikliranja.

V Celovitem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu Republike Slovenije (NEPN) sta načrtovana nadaljevanje izvajanja instrumenta in njegova nadgradnja. Predvideno je spodbujanje spremembe potrošniških vzorcev (pilotni projekti in orodja za povečanje ozaveščenosti glede ponovne uporabe, souporaba, zmanjšanja količine odpadne hrane idr.).

PREDVIDENI UČINKI /

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- MOP
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

10. avgust 2021